

Realiteten har man opgivet det, idet man selv har stillet Forslag om at anvende vedkommende Mennesker til civilt Arbejde, som ikke er af militær Karakter og for en Dels Vedkommende aldeles ikke kan siges at have mere Berøring med Militærvæsenet end det Arbejde, som har været foreslaaet her af Ministeren. Saa hvis det Lovforslag, Regeringen har fremsat, var i Uoverensstemmelse med Grundlovens Bestemmelser, vilde virkelig det Forslag, som er stillet af Udvalgets Mindretalsmedlemmer, ogsaa være i Uoverensstemmelse med Grundlovens Bestemmelser. Ikke des mindre møder det ærede Mindretal baade med Grundlovens § 79 og med dens § 90 i deres Udtalelser, og den ærede Ordfører for Mindretallet har ogsaa gjort dette her i Salen i Dag.

Man paaberaaber sig Grundlovens § 90, der siger: „Enhver vaabenfør Mand er forpligtet til med sin Person at bidrage til Fædrelandets Forsvar efter de nærmere Bestemmelser, som Loven foreskriver“. Den ærede Ordfører for Mindretallet dvælede ved, hvad jeg i Udvalget har fremdraget, at den sidste Del af denne Paragraf: „efter de nærmere Bestemmelser, som Loven foreskriver“, er tilføjet under Behandlingen i den grundlovgivende Forsamling i 1849. Og det er de; men hvorfor er de indførte den Gang? De er indførte den Gang, fordi man var klar over, at man ikke vilde give en saadan almindelig Regel som den, det ærede Medlem og hans ærede Meningsfæller mener skulde ligge i Grundlovens § 90. Man var paa det rene med, at det var nødvendigt at have den Begrænsning, som ligger i Ordene: „efter de nærmere Bestemmelser, som Loven foreskriver“, thi, siger Udvalget i sit Forslag om at tilføje disse Ord: Meningen er ikke, „at den personlige Værnebyrde i lige Grad og paa lige Maade“ skal paalægges alle vaabenføre Mænd. Men det, man derimod vil fastslaa, er Principet, at man ikke har Ret til selv at kræve sig fritaget, men man vil bevare — det fremgik ogsaa af det ærede Medlems Gengivelse af Ordførers Udtalelse den Gang — Statens Ret til ved sin Lovgivning at bestemme, af hvem, i hvilket Omfang, paa hvilken Maade denne Værnepligt skal udøves. Og dette var man nødt til, som og

saa Udvalget den Gang udtrykkelig sagde, allerede af den Grund, at hvis man tog den rent almindelige Bestemmelse og opfattede den saaledes, som nogle nu her opfatter den, vilde man komme i diametral Modsatning til den Værnepligtslov, man kort Tid i Forvejen havde vedtaget.

Ordførerne for Grundlovsudkastet, Hall og Krieger, havde ikke saadan Forkærlighed for Selvmødsigelse, som det synes mig, at det ærede Mindretal i denne Sags Forhandling har lagt for Dagen. Hvad var nemlig det, der skete? Der skete ved Gennemførelsen af Værnepligtsloven af 1849 dette, at man opstillede en Række lovmæssige Undtagelser fra den almindelige Sætning, at enhver vaabenfør Mand skulde bidrage ved Militærtjeneste til Landets Forsvar. Man gjorde den Undtagelse, at Færøernes Befolkning ikke skulde være underkastet Værnepligt. Man traf endvidere den Bestemmelse, at enhver, der stillede for sig, skulde være fritaget derfor. Der bevaredes dog en Mulighed for at indkalde vedkommende i fornødent Fald, men en saadan Mulighed bevares ogsaa efter Regeringens Lovforslag, idet det hele er et Forslag om Bemyndigelse for Ministeren til at gøre visse Ting og ikke noget Paabud til i hvert givet Tilfælde at gøre det. Dernæst satte man den Bestemmelse, at de, der var dømt paa Æren eller havde lidt Straf af offentligt Arbejde, heller ikke skulde gøre Militærtjeneste. Man aabnede samtidig Udvej for dem til at gøre andet Arbejde. Endelig havde man vedtaget følgende Bestemmelse: „Enhver, der har modtaget den gejstlige Ordination eller er fast ansat som Skolelærer, er fritagen for al Krigstjeneste og udslettet af Rullen. Den samme Fritagelse gælder og alle af Staten anerkendte Religionssamfunds Gejstlige“. Denne Bestemmelse indføjedes med den Begrundelse, Biskop Mynster gav: „Præstens Hverv er uforeneligt med Krigen“. „Jeg er overbevist om, at ingen ønsker, at nogen fra Alteret skal gaa til saadant Haandgemæng eller omvendt fra sligt Haandgemæng til Alteret“. Ud fra den Begrundelse fritog man altsaa den Gang de gejstlig ordinerede Personer og tog oven i Købet Skolelærerne med, saaledes at man ganske tydeligt og klart gav Und-